

HOBURGSBLADET

Nr 1

UTGIVEN AV HOBURGS HEMBYGGSFÖRENING

ÅR 2016

Hoburgsvänner!

När detta skrivs är det midsommarafton och värmebölja på Sudret. Tyvärr är det möjligen också en historisk dag, eftersom vi just har fått veta hur folkomröstningen i Storbritannien slutade - med landets utträde ur EU. Konsekvenserna av detta är svåra att överblicka, för oss i Sverige och för hela EU. Förmodligen är de mestadels negativa.

Hur det än blir behöver vi tradition och fester. Midsommarfirandet vid Bottarve är just avslutat. Allt gick som en dans, från lövhämtning till själva dansen. Fast varmt

var det, och dansande i den värmen var gränsfall till självlågeri. En särskild elege till lekledarna Georg och Sassa och musikanterna Ove och Lottie mitt i värmen, som ställer upp helt ideellt. Vi är lyckligt lottade som har entusiaster!

Firandet av Sveriges nationaldag var också lyckat, som vanligt vågar jag nästan tillägga. Jag brukar räkna nationaliteter och i år var de inte så många som en del andra år. Några turister från våra nordiska grannländer hade inte hittat hit i år, så det blev väl tillsammans fem nationaliteter.

Skansen i Fide

Vi har haft ett par projekt i gång de senaste åren. Ett är nu helt i hamn: Skansen i Fide, den gamla försvarsanläggningen placerad där Fide är som smalast. Den har nu blivit uppsnyggad och öppen för besök. Under andra världskriget var där tänkt att den sk Råbergslinjen skulle stänga av ön för fiender söderifrån. Sedan anlade militären en försvarsanläggning under kalla krigets tid på 1960-talet på platsen, med skyddsrum av olika typer vid händelse av atomkrigsanfall. Dessutom sattes det dit en kanon för försvar.

Foto: Göran Hellström

Den är för övrigt den enda kvarvarande av sin sort att bese i hela landet.

Nu är allt fint och färdigt, en rastplats med bänkar finns att tillgå, kanonhuset är reparerat och målat, buskslyet är borttröjt. Slutligen har det kommit upp en skylt med informerande text. Ta gärna en tur dit! Krigsmuseet i Lärbro äger anläggningen, men Hoburgs hembyggsförening förvaltar den.

Byggen på gång

Men - vi har andra projekt som väntar: Ett är den gamla räddningsbåten i Sundre som behöver komma under tak. Uppförandet av båthuset kommer att bli i samverkan med Stenmuseet i Sundre. Ett annat är en utbyggnad av kaffestugan för att få större arbetsplats i köket. Antalet besökare i kaffestugan ökar år för år, så det är en nödvändighet. Nu har vi den turen att myndigheter står på vår sida. Från EU har vi med hjälp av länsstyrelsen på Gotland utlovats ekonomisk hjälp för utbygget av köket.

Så är vi tack skyldiga Lydia och Ragnar Nilssons stiftelse på Gotland och Malmros Sjöhistoriska Stif-

Forts på nästa sida

Nu är det sommar och då har Bottarve utställningar på loftet.

I år finns två utställningar att beskåda, dels Stig Sundins målningar dels ”förkläda damer” med förkläden från olika århundraden som har burits vid olika tillfällen.

Stig Sundins målningar har skapats i Sundre och dess omgivningar. Stig började i unga år som skoghuggare och byggnadssnickare och utbildade sig senare på Konstakademin i Stockholm. Han kom till Gotland på 1950-talet tillsammans med andra konstnärer som ”upptäckte” ön och speciellt Storsudret. Stig bosatte sig sommartid i kvarnen vid Vänes. Han renoverade den varsamt: svarvade ny kupol, lade in golv, satte in 16 nya fönster, putsade och målade invändigt. Allt är gjort med den färdighet som bara den f.d. byggnadssnickaren Stig Sundin kunde uppvisa.

Av de 15-tal målningar som visas är de flesta i olja, en i akvarell och en i gouache.

Sommaren var Stigs viktigaste arbetsperiod och i Sundre målade han Gotland i sommarskrud: landskapet, horisonten, molnen och det bleka ljuset.

Stig lärde sig också skulptera i sandsten genom att

gå i lära hos stenhuggaren John Larsson nere vid Kettelvik. På utställningen finns också två skulpturer, en i sandsten och en i trä.

Stig föddes 1922, växte upp i Jämtland och dog 1990 i Stockholm. Stig vilar på Sundre kyrkogård. Det var i Sundre hans själ var hemma.

Utställningen med förkläden och ”förkläda damer” visar kvinnokraft av kreativitet och fantasirikedom. Ett förkläde består av ett stycke tyg som knyts runt midjan, men kan även täcka överkroppen och knytas/knäppas baktill. Det kan prydas med volanger, band och spetsar. Dess funktion var ursprungligen att skydda kläderna från smuts och slitage men har även tidvis varit ett mode.

Förklädet användes förr i tiden vid olika tillfällen: nattvardsgång, bröllop, sorg, som finförkläde, serverings- och vardagsförkläde m.m. Många yrkesgrupper bar också förkläden. Plaggen kan vara vävda i bomull, lin, siden eller ull, vara sydda för hand eller maskin. Det fanns också förskinn – förkläde i skinn, mest burna av män.

Kvinnor kunde förr som present få ett stycke kläde-

Forts från sid 1

relse i Trelleborg för bidrag till båthusbygget. I år har vi också fått pengar från Postkodstiftelsen för att bjuda barn från flyktingförläggningen vid Björklunda på utflykter till Bottarve. Så långt allt väl, endast byggloven från Region Gotland saknas ... Vi väntar och väntar!

Våra appar

Samtidigt som vi värnar om det historiska vill vi givetvis följa med vår tid här vid Bottarve. Vi har nu två sk appar färdiga för dem som vill pröva dem. Det är bara att gå in på vår hemsida eller till vår

informationsdisk vid Bottarve och kopiera kodmärket, så kan var och en följa med på en rundvandring i hela anläggningen genom sin mobil. Allt är helt gratis. Ing-Marie Tellström läste in den svenska texten i fjol. Av utländska turister är de tysktalande i stor majoritet så därför är det värdefullt att få en inläsning även på tyska, något som just nu har blivit färdigt. Vi tackar Dieter Voltenauer i Fide för hans insats med detta!

Trevlig sommar
önskar Kerstin, ordförande.

HOBURGSBLADET

Ansvarig utgivare: Kerstin Jonmyren
Telefon Bottarve sommartid: (c:a 1/5-15/9): 0498-498240
Telefon vintertid: (c:a 15/9 – 1/5): 0725-49 72 80
Ing-Marie Tellström

E-post: info@bottarve.se
Hemsida: www.bottarve.se
Tryck: paHemse tryckeri AB

Här får besökaren trängas med förkläden och förkläda damer i mängd.

styck för att själva sy sitt förkläde.

Förklädet är känt från isländska sagor och medeltida kalkmålningar. På 1600-talets andra hälft hörde förklädet till den kvinnliga modedräkten.

Idag ser vi förkläden bäras i kök och i yrken som servitris/kypare. Skyddsdräkten idag är blus och byxor eller rock istället för förkläde.

Solveig Karlström/Fide

Välkommen som medlem!

Alla är välkomna som medlemmar i Hoburgs hembygdsförening, ägare till Bottarve museigård sedan 1918. Medlemsavgiften är 100 kronor per person och år. Den betalas på plusgiro 439 1880-4. Glöm inte att ange namn och adress.

Medlemmar har fritt inträde i museibygnaden hur många gånger som helst!

Vi finns på vår hemsida www.bottarve.se, på vår app, på Facebook, på affischer, evenemangstips och programfolder. Medlemstidningen Hoburgsbladet utkommer 2 gånger per år. E-post: info@bottarve.se

Föreningen kommer inte längre att föra register över medlemmarnas e-postadresser för att skicka ut egna e-postmeddelanden.

För att få reda på vad som händer på Storsudret och inom Hoburgs hembygdsförening så anmäl din e-postadress på www.storsudretsnyheter.com om du inte redan gjort det.

Längst ner på webbsidan i högra kolumnen finns rubriken ”Prenumerera på nyhetsbrevet”.

Du får då löpande e-postmeddelanden när nya meddelanden lagts ut.

Har du en knökfull bokhylla - eller en gapande tom?

Deckare, roman, bilderbok, historiebok - I kaffestugans bokhylla hittar du sommarläsning för en tia - det vill säga:

OM du också ställer dit de böcker du tröttnat på. En ömveinst!

Labyrintsällskap på årligt besök vid Bottarve

Som alla vet har vi en nylagd och dekorativ trojborg inom Bottarves ägor. Den brukar få samsas med våra lamm sommartid. Det finns också en föredömlig och informativ skylt intill den där man kan få veta mer om labyrinter, sammanställd av Lotta Lagercrantz, Vamlingbo.

På grund av vår trojborg har vi två år i rad fått besök av medlemmar i ett sällskap med specialintresse för labyrinter. Medlemmarna bor i olika världsdelar - vilket knappast är något problem i vår Internet-ålder- även om de flesta av dem verkar finnas i engelskspråkiga länder. Sällskapet ger ut en årlig tidskrift, kallad Caerdroia, (trojborg på keltiska) en mycket ambitiös skrift där historiska spörsmål kring labyrinter ventileras. Gruppen är intresserad både av labyrinter som är byggda av sten (engelska labyrinths) och sådana med häckar som skiljelinjer (engelska mazes). De senare är nog mer vanliga i den anglo-saxiska världen.

Varje år arrangerar sällskapet resor, far till olika platser i världen och beser trojborgar. Ordförande Jeff Seward från Essex i England och hans amerikafödda

hustru Kimberley tycks vara sällskapet eldsjäl, båda universitetsutbildade i historia. De är huvudskribenter i tidskriften och sällskapets reseledare. Jag frågade dem förstas varför sällskapet varje år vill återkomma till Gotland. Svaret är att Gotland är det labyrinttätaste området i världen, något som tidigare var okänt för mig. Jack Seward gav mig vänligt nog flera av deras tidskrifter samt en svensk skrift om Gotlands trojborgar för vidare förkovring i ämnet.

De har en hemsida: www.labyrinthos.net Går man in på www.labyrinthlocator.org och där skriver exempelvis Gotland under "city" får man alla 20 Gotlands trojborgar med förklaringar och allt.

Sällskapet lovade att återkomma till Bottarve till nästa sommar! Vilka trevliga och intressanta bekantskaper man kan göra genom hembygdsföreningen!

De äldsta labyrinterna i världen kan vara flera tusen år gamla och de yngsta endast några år, som exempelvis den vid Bottarve. På Gotland var det för så där hundra år sedan rätt populärt för lärare ute i

Några labyrintentusiaster framför Bottarves trojborg. Från vänster Carolyn Blasdel, USA, Jonathan Nye, USA, Kerstin Jonmyren samt Jeff Seward, England, labyrintsällskapets ordförande.

UPPVAKTNING

150 år fyller den 6 september 2016 tvillingbröderna Lars och Zackris Zackrisson, Bottarve i Vamlingbo. För att fira detta bjuds alla Bottarvevänner på risgrönsgröt, något som bröderna alltid fick på sina årsdagar. O.s.a. till tel. 0498-49 72 58 senast 5/9 Styrelsen i Hoburgs hembygdsförening

Att byta en hembygd mot en annan

Spisens mysterier utreds.

Foto: I-M Tellström

Det är inte så lätt för de flyktingar som bor på Björklunda att komma till ett helt nytt land och dessutom till den gotländska landsbygden. Kanske kommer de från storstäder som Damaskus, Bagdad eller Kabul. Eller från små byar på landsbygden eller något mittemellan.

Därför vill vi berätta mer om vår hembygd och vår historia för dem genom att bjuda in dem till Bottarve. Vi vill ju att de ska känna sig hemma på Sudret! Därför har vi sökt och fått pengar från Postkodstiftelsen för att kunna erbjuda framför allt barn och föräldrar en dag på Bottarve.

De kommer att få höra mer om byggnaderna, träffa djuren och pröva på att bära vatten med ok eller baka pinnbröd. Sen blir det lunch och saffranspannkaka till efterrätt.

Vi kommer att kunna tolka det som sägs och frågas till gruppens språk. Och vi hoppas att de lämnar Bottarve med en större kunskap och förståelse för livet på Sudret – både igår och idag. Och vi hoppas att de känner sig välkomna tillbaka på egen hand!

Birgitta Sandström Lagercrantz

socknarna att ta med sina elever ut i naturen och tillverka en labyrint. Andra tillverkades av privatpersoner. Jag vet exempelvis att min farmors bror, fyrmästare Herman Ronquist tillverkade trojborggen vid Fårö fyr i början av 1920-talet för att roa sina döttrar. Av de gotländska labyrinterna bedöms endast trojborggen i Visby och den i Fröjel vara riktigt gamla.

En teori om gamla trojborgar är att de placerades intill kuster för att på något vis ge magisk kraft till

sjöfarare och fiskare. Andra placerades intill avrättningsplatser av ungefär samma anledning. I Sundre har vi en gammal avrättningsplats, Stjegel backe, och några hundra meter därifrån, på backen utanför Otes, en trojborg. Men hur gammal är den? Den påstås ha lagts av skolbarn för ungefär hundra år sedan, men de kan ju ha fyllt i en gammal stenläggning...

Kerstin Jonmyren

Möt Ionut

Han brukar sitta utanför Hoburgshallen bakom sin pappmugg och be om en slant. Lite blyg. Bara ett please och ett leende.

Tjugoett år gammal har han redan hunnit med mycket i livet - utom att gå i skolan. Utsatt för mobbning och med trasiga kläder hann skolgången knappt börja innan den slutade.

Han är rom och hans hem är i Rumänien, i samhället Bengesti, med 4000 invånare, i västra delen av landet.

Sin fru träffade han i Portugal där han var för att arbeta i jordbruk redan som 16-åring. Även hon är rom. Han berättar stolt att de gifte sig av kärlek, inte som traditionen bjuder, att föräldrarna bestämmer livspartnern. Nu har de två barn, André 3 år och Medalia 2 år.

Tillsammans med Ionuts äldre bröder och deras familjer, föräldrar och ännu fler släktingar är de 15 personer i storfamiljen i det lilla huset vid landsvägen genom Bengesti. Undra på att arbetslöse Ionut desperat vill göra vad han kan för att hjälpa till med försörjningen.

Som många andra romer kom han till Sverige i hopp om att få arbete, men utan språkkunskaper är det ganska utsiktslöst.

Därför kan han inte se att något återstår, inget annat än att tigga.

Han säger att han älskar Burgsvik och människorna här.

— Ni är så vänliga. Lite generat tar jag emot berömmet och tänker på de små belopp som ibland hamnar i hans mugg.

— Vad är din dröm, Ionut?

— Att få ett jobb så att jag har råd att bygga ett eget hus till min familj och låta mina barn gå i skolan, att ha råd med skolböcker och lika fina kläder som andra barn har.

När du läser det här är Ionut hemma i Bengesti, förhoppningsvis över ett par, tre månader.

— Det viktigaste är att jag får vara med mina barn säger han.

Men när nätterna blir långa och kylan tränger på,

Foto: Ing-Marie Tellström

då kommer Ionut tillbaka till sin plats i skuggan på norrsidan av Hoburgshallen.

Det gör han för att han vet inget annat än att det är den bästa lösningen. Han vet säkert inte att rumänska ambassadören i Sverige påstår att det finns hjälp hemmavid.

— Rumänien har en omfattande plan för att stötta och integrera romer i samhället. Att vissa av dem lockas att tjäna pengar i Sverige utan att arbeta försvårar det arbetet. Nu måste Sverige och Rumänien samarbeta i frågan om gatutiggeriet. Så säger ambassadör Răduța Matache.

Så vad hjälper det att Ionut sitter och tigger? Gör det skillnad?

Nej, enligt samstämmiga officiella uppgifter gör det inte skillnad för romerna i Rumänien i allmänhet.

För dig som ger en slant gör det ingen skillnad, i varje fall inte ekonomiskt.

Men, ja, det gör skillnad för Ionut. Han kommer att känna tillfredsställelse av att kunna hjälpa sin stora familj där hemma till ett lite drägligare liv ett tag framöver.

Möt också Ion som har varit tolk vid den här intervjun med Ionut.

Han är också ny här på Storsudret, en ambitiös ung man på 26 år. Han säger sig också älska Sudret och alla vänliga människor här.

Ion lurades till Sverige och Malmö för 1 ½ år sedan. Dit reste han i en buss tillsammans med andra arbetslösa rumäner för dyra biljettpengar. De lovades arbete på ett bygge med 15 000 kronor i månaden i lön. Den rumänske busschauffören lämnade grup-

pen på gatan i Malmö och lovade återkomma med nycklarna till arbetsplatsen en kvart senare, men han kom aldrig tillbaka.

Efter en tid av tiggeri men också med framåtanda och en fast föreställning om att arbeta sig fram hamnade han på Gotland. Hos familjen Niklasson i Hablingbo fick han det stöd han behövde för att genom arbete på dagarna och flitiga studier i svenska och engelska på sena kvällar, till slut kunna etablera sig som egenföretagare på Storsudret, där han driver ett enmansföretag i byggbranschen, hans specialitet är stenläggningar för uteplatser. Vill du komma i kontakt med Ion Rosu är hans mailadress juanmontesa@yahoo.com

Ing-Marie Tellström

Lyckan att få ett jobb

Vill du hjälpa genom att erbjuda ett tillfälligt, enklare jobb, men känner dig osäker på regler och lagar?

Betalar du ut högst 999 kronor under ett år till en privatperson behöver du inte betala arbetsgivaravgift. Du behöver heller inte lämna någon kontrolluppgift. Hjälp gärna personen med kontakt med Skatteverket eftersom inkomsten inte är skattefri. Dock är grundavdraget för innevarande år 18 800 kronor.

Ovanstående är uppgifter från www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteinkomst/inkomster/anlitaenprivatperson

Olycksfallsförsäkring

Det är bra att ha en försäkring om det skulle inträffa en olyckshändelse. Länsförsäkringar har tagit fram en olycksfallsförsäkring tillkommen just för tillfälliga anställningar, enstaka timmar eller dagar. Den kostar cirka 600 kr/år. Ring Eva Josefsson på LF tel. 0498-281815 för att teckna försäkringen.

Du kan också gå in på lansforsakringar.se/gotland Klicka på Lantbruk/försäkring/person och olycksfallsförsäkring. Välj sedan lantbruks- eller småhusarbete.

Tecknat av Agneta Engström

Prat' klokt me gutar

Prat klokt me gutar vill den här gången ta i håll med en etikettsregel, närmare bestämt

Hur man gör entré klokt

Observera att gutniska ord och uttryck blandats in i texten, betydelsen framgår ganska klart.

Säg att du är ute på en söndagsutflykt, och hamnar i en socken där en gammal bekant som du inte sett på många år har gift in sig på en gård. Visst vore det roligt att bara tal' till en liten stund, se om det är nån hemma på parten, och förhoppningsvis bli bjuden på otndag.

Du kårar ei gard och parkerar bilen.

När du går in i leilgarden längs den stora kratade grusgången upp mot entrén, en vacker gammal dubbeldörr bakom en ståtlig öppen veranda, så fortsätter du inte dit, utan du svänger av för att hitta en väl upptrampad stig som du vet brukar leda runt knuten fram till en dörr, vardagsingången, på baksidan av huset eller i bakbygget.

Du går alltså inte in genom den stora dörren på framsidan. Du vet dels att den dörren alltid är låst, dels att man aldrig går in bästvägen. Enda

undantaget är när det är ett stort kalas i gården, som bröllop eller jämna årsdagar.

Kommen till bakbygget ser du att det finns två dörrar som leder in, bägge med upptrampade stigar framför, men du vet att den till bortre änden av bakbygget leder till bryggerhuset. Innanför den bortre dörren hänger man av sig lagårdskläderna lite långt bort från köket för luktens skull. Alltså går du in genom den första dörren. Du kommer in i köksfarstun. Ingen idé att knacka eller leta efter en ringklocka på ytterdörren. Det finns ytterligare dörrar, men använd din fantasi, kanske står det skor utanför rätt dörr, kanske är målningen mer sliten runt handtaget.

Du välkomnas hjärtligt och blir bjuden på kaffi. Du tackar nej, blir bjuden igen, du tackar nej igen, men lite vagare den här gången. Vid den tredje uppmaningen att sitta ner och få kaffi tackar du:

- Jo, en halv kopp da, och låter dig väl smaka. Du bjuds på bullar och flera sorters kakor. Ni sitter länge och pratar, tiden går fort, och du tar en kaka av varje sort, inte mer. Påtar och tretår rinner lätt ner.

Du kan också bli bjuden på drikke og kaffi, men du kör ju bil så det går inte för sig, möjligen då ett halvt glas drikke för att smaka på den senaste brygden og kunna avge ett positivt omdöme.

Efter en timme eller mer tycker du det är dags att bryta opp. Det gör du med orden:

- Jo, naj, de här gar int!

Och så forstås ut samma väg som du kom.

Ing-Marie Tellström

Bästvägen eller köksvägen, en sann historia

Det hände sig i Öja på det fjärran 1950-talet. Prästen i församlingen, Fridolf Terneus, hade fått stopp på sin bil og måste få låna telefon.

Närmaste hus var familien Mårtenssons vid Skoga i Öja. Det var en vanlig vardagsförmiddag, og hustru Edla höll på med arbete i köket. Hon hörde då og då ljud från bästingången, men först efter en god stund gick hon dit för att se vad det var som bullrade. Då fann hon att någon stod og bultade på dörren. Hon låste opp den, og där stod prästen. Han var irriterad över att inte ha blivit insläppt direkt, og Edla var helt förvånad - en vanlig dag gick ju alla köksvägen för att träffa folk i huset.

Kanske prästen, som ändå var uppvuxen på Gotland, kände sig för god för den vägen. Näste präst här, Johannes Siltberg, även han Gotlandsfödd, gick alltid mycket enkelt klädd på vardagar, så för honom hade nog köksingången känts helt självklar.

Kerstin Jonmyren

Gunilla Svedberg ny i styrelsen

Varje år växlar det lite i vår styrelse og nytilkommen i år är Gunilla Svedberg, Burgsvik. Så okänd för de flesta på Sudret är hon dock knappast. Ända sedan 1969 har mängder av skolelever passerat genom hennes skolköksavdelning vid högstadiet i Hemse. Där har hon varit hushållslärare og har stortrivts med både elever og arbetsuppgifter, berättar hon. Hemse blev både hennes första og sista arbetsplats. Hon är född 1945, så nu är hon pensionär og har annat att sköta, exempelvis sin stora trädgård i Burgsvik. Hon har tre vuxna barn, Jakob, Emil og Sara og har två barnbarn.

Gunilla är född og uppvuxen i närheten av Örnsköldsvik i Ångermanland og gick sin lärarutbildning i Umeå. Sedan blev det Gotland lite av en tillfällighet. Det fanns hushållsläraryrkesplatser lediga på Gotland då 1969, og hon og en kamrat sökte hit, kanske lite på försök. Först bodde hon i Rone, men därefter blev det Burgsvik när hon fick familj.

Gunilla har alltid varit intresserad av ekonomi, og under

senare år har hon ställt opp som god man för personer som har haft behov av hjälp. Med sitt ekonomiintresse passar hon mycket bra i vår styrelse, og hon har åtagit sig att sköta den viktiga kontanthandlingen under sommarsäsongen. Mycket av betalningen i kaffestugan sker numera med kort eller på det allra nyaste sättet - swish, men ändå blir det en stor mängd kontakter som måste tas om hand. Samma gäller vid våra olika arrangemang, kaffikallas og annat, mycket kontanter.

Kerstin Jonmyren

Gunilla delar ut kajsoppa i depå Bottarve på cykeltävlingen Gotland 720.

Stor- sudrets VisFolk

Visartisterna Anna Döbling och Wesley Koivumäki, Vamlingbo, initiativtagare till föreningen Storsudrets VisFolk.

Det finns massor av musik på Storsudret. Och massor av människor som gillar musik. Därför har vi bildat föreningen Storsudrets VisFolk – föreningen för visor och folkmusik från hela världen. I styrelsen sitter Wesley Koivumäki (ordförande), Laban Bergström, Tryggve Berling, Anna Döbling, Agneta Engström Svanborg, Stig Sjöberg och Irene Qvarnberg.

Storsudrets VisFolk ska vara scen för alla som vill låta eller bara lyssna. Storsudrets VisFolk ska vara en mötesplats för proffs lika väl som den som för första gången äntrar en Öppen Scen. Och för alla dem som gillar visor och låtar utan att själv spela.

Storsudrets VisFolk anordnar sammankomster, aktiviteter, konserter, kurser och andra arrangemang året runt. Vårt premiärrangemang ägde rum i Vamlingbo Bygdegård den 28 maj. Då anordnade vi en Premiärpub med Öppen Scen som lockade ett sextiotal storsudretbor och även tillresta från andra delar av ön - det kom folk ända från Bungenäs. Nio artister framträdde för en nöjd publik, och det var många som bad att vi skulle ordna fler såna kvällar. Och det kommer vi att göra fram hösten, det kan vi lova. Men först ska det bli sommar och konserter på Bottarvegården i Vamlingbo. Varje lördag under juli framträder finfina ar-

tister - såväl lokala som importerade - och det blir även allsång, lotterier och kaffeservering. Hela programmet med information om artisterna finns på vår hemsida www.visfolk.se, och konsertbiljetter går att köpa på biblioteket i Burgsvik. I höst och vinter planerar vi sedan fler konserter och festligheter.

Vi får välkomna nya medlemmar, både musikotövare och musiklyssnare. Föreningen är öppen för alla som gillar visor och folkmusik. Medlemmar får fribiljetter eller rabatterade biljetter till alla föreningens evenemang - till exempel får man som medlem en fribiljett till valfri Bottarvekonsert i juli, och 10% rabatt på övriga biljetter!

Medlemsavgiften för 2016 är 200 kronor och betalas in på bankgiro 5111-5764 och ange ditt namn. Skicka sedan e-post till info@visfolk.se och berätta vem du är, och ange gärna också ditt telefonnummer. När vi fått din medlemsavgift får du kallelse till alla föreningens evenemang!

Välkommen som medlem i Storsudrets Visfolk — södra Gotlands förening för visor och folkmusik från alla världens hörn!

Besök hemsidan www.visfolk.se.

Träffpunkt Återvinningen

— Jag hörde det när jag var på tippen, för då träffade jag ... Ett vanligt yttrande, så vill du få kontakt med folk så är Återvinningen ett gott tips.

Hoburgsbladet för dit en dag, mycket för att kolla vilka som fanns att prata med. Men den dagen var det dåligt med tillfällen till tankeutbyte mellan containrarna. Rätt tomt med andra ord. Så jag gick in till föreståndaren Agne Widén och fick en pratstund med honom om verksamheten på Hundlausar. Här har anläggningen funnits i drygt fyra år, och det är den tid han har varit med i sammanhanget. Agne bor i Vamlingbo, och arbetade tidigare i många år som lastbilchaufför. Han trivs bra med jobbet, folk är trevliga och han känner att han gör nytta.

Strands och Hamra

Det är väldigt rent och fint på tippen, och det är något som Agne är väldigt noga med. Vi pratade en stund om gamla tider, om den öppna tippen på 1970-talet vid Strands i Öja. Där tippades allt utan sortering, luften var fylld av skrånande måsar och gårdarna intill blev invaderade av storråttor. Då blev tippen i Hamra, som sedan öppnades en stor förbättring, fast mycket tippades rätt

Agne Widén med till synes nyfunna vänner på Tippen

osorterat där också till att börja med. Det var först när organiskt material inte längre togs emot som miljön snabbt förbättrades.

Allt skall vidare

Agne berättade att allt det sorterade går vidare åt olika håll för att så mycket som möjligt skall kunna återanvändas, eller komma till nytta på något sätt. Allt brännbart av olika slag som samlas upp på kullen hämtas av företaget Ragnsells och körs till Roma för förbränning. Vi får hoppas att spillvärmes kommer till nytta. Trädgårdsavfallet liksom oimpregnerat virke går till Gotlandsflis i Klinte som flisar och säljer det till uppvärmning. Det impregnerade däremot går vidare till fastlandet, liksom tyvärr även glas, plast, tidningar, wellpapp, metall, batterier och elektriska apparater, allt forslas vidare över Östersjön. Tydligt är Gotlands volymer för små för att de skulle kunna tas om hand och göras något av på ön. Långa frakter är alltid dåliga för miljön.

Sommartid

Det som läggs i containern för depå, isolering, gips, planglas och porslin, stannar på ön, pressas ihop, läggs på hög och täcks över med jord. Där känner man en stark önskan att mer skulle kunna återvinnas. Det blir exempelvis mycket gipsskivebitar och isolering över vid olika byggen hela tiden som ger stora volymer i slutänden. Vi får hoppas på framtiden om mer återvinning där. Sommartid blir det stora volymer av allt. Folk är duktiga att sortera. En container för plast, glas eller tidningar tar inte lång tid att fylla. Särskilt glas blir det snabbt stora volymer av. Det gamla systemet med returglas blev enligt uppgift olönsamt, men vilken vinning det skulle vara energimässigt! Alltför mycket textil slängs i soporna. Nu har detta uppmärksamats och de stora kläddjorna har börjat ta emot det som förr kallades lump, men en plats även på tippen för sådant kunde nog göra nytta. Vi ses vid återvinningen!

Kerstin Jonmyren

**Kultur får människan att
utvecklas och må bra.
Därför stöder vi annonsörer
Hembygdsföreningen!**

SUDRETS RÖRLEDNINGS AB

Allt inom VVS
0498 - 49 71 71

Tel:
0498-49 80 30
Fax:
0498-49 80 56

MUSEUM LARS JONSSON

Galleri, Café & Restaurang och Trädgårdsbutik
Vi har ett urval vackra krukor, ört- och kryddväxter,
redskap och inspiration för din trädgård.

VAMLINGBO PRÄSTGÅRD
Öppet 2-6 januari 2016 kl 11-17

2016 öppnar vi sedan till Påsk,
helger i april och dagligen från 1 maj 2016.
För förfrågan angående visningar vid andra tider
kontakta museum@larsjonsson.se
Tel muséet 0498-202691, caféet 0498-202696
www.larsjonsson.se

Nordea

Länsförsäkringar Gotland

Pensionat, restaurang, musik,
och konferens.
Välkommen till gemenskapen
i Burgsviks klassiska paradvilla!

Grå Gåsen

Hoburgsvägen 3, 623 35 Burgsvik.
0498-49 84 90, 0705-88 39 61
info@gragasen.se, www.gragasen.se

JONSSONS EL AB

Tel. 0498-49 71 52
073 08 77 001

*Ännu ett utbud av till
Burgsviks Turistvärd.*
Månskolor 10
www.turistm.se
Tel: 498 497

HOBURGS HALLEN

BURGSVIK

0498-49 70 90

Vamlingbolaget

Tyger och kläder
Design Kristina Torsson
Tillverkning i Vamlingbo
Besök vår hemsida
www.vamlingbolaget.com
Välkommen till vår butik
För öppettider ring: 0498-49 80 80

Fastighetsbyrån

VISBY Tel. 0498-21 80 40, HÄSTGATAN 22

Om du vill ha kontakt med:

Ordförande: Kerstin Jonmyren, tel. 0498-497258, 0768 079495 kerstin@jonmyren.se
Vice ordförande: Sture Larsson, tel. 0498-483886, 0703 380361 sture.h.larsson@telia.com
Ekonomi: Ola Larson, tel. 0498-498260, 0733 974132 ola.larson@telia.com
Sekreterare: Ing-Marie Tellström, tel. 0498-497280, 0725 49 72 80
info@bottarve.se